

Begroting 2023

Programma Bestuur, dienstverlening en financiën

Gemeente Arnhem

Inleiding

De begroting is het kaderstellend document bij uitstek. Hiermee legt het College haar voornemens voor het jaar 2023 voor aan de Raad. De Raad is aan zet om het beleid en de bijbehorende financiën te sturen. Vandaar dat Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen dit moment aangrijpt om op het beleidsonderwerp **bestuur, dienstverlening en financiën** in te gaan.

Reflectie

Het is van belang dat het stadsbestuur open werkt en de burger verwelkomt. Uiteindelijk werkt de gemeente voor de burger en daarom heeft deze recht op informatie en goed contact met de overheid. Arnhem is stad in de regio en vervult een centrumfunctie. Het is wezenlijk dat de stad wil participeren in netwerken – formeel en informeel – en daar ook open en transparant over communiceert.

Het vertrouwen van de burger in de politiek en in de overheid is laag. Het vertrouwen in de democratie is echter hoog. Het vertrouwen kan stijgen als inwoners en ondernemers eerder betrokken zijn bij beleidsvorming. Ook stijgt het vertrouwen als de overheid open staat voor overheidsparticipatie en wil meewerken aan burgerinitiatieven. Het is goed dat er steeds meer inwoners meedoen met het stadsbestuur. Heldere overheidscommunicatie is hier essentieel bij. Burgerberaden kunnen een zinvolle aanvulling zijn om burgers te bevragen over inhoudelijke kwesties. Zo kan er ook gewerkt worden aan opkomstbevordering bij verkiezingen.

Sinds 2021 is Arnhem actief in de Groene Metropoolregio (GMR). Daarnaast zijn er diverse andere regionale gremia waar Arnhem in participeert. Binnen de GMR werkt Arnhem aan de Regionale Agenda 2023-2024 en aan de Regionale Investeringsagenda. Ook wordt er nu gewerkt aan de Regio Deal voor de Regio Arnhem Nijmegen. Arnhem participeert in de G40 en in de Euregio.

Bij een stevige publieke dienstverlening hoort ook dat post goed behandeld wordt. Nadat ik een inbreng bij het Rekenkamerrapport over Postafhandeling heb gegeven is er overleg geweest met het KCC. Ik constateer verbeteringen rondom de postbeantwoording. De juridische kwaliteitszorg verdient blijvend aandacht. Het is goed dat het Jaarverslag Rechtsbescherming vanaf 2023 in juli verschijnt.

Verzoeken op basis van de WOO (voorheen WOB) zouden niet nodig moeten zijn. Goed overleg met de burger is hier nodig.

Blik over de grens

Ook de gemeente Nijmegen behandelt op dit moment haar begroting. Wat opvalt is dat er indicatoren over klachtafhandeling en bezwaren in de begroting staan. Dit is in Arnhem niet het geval. Ook de Nationale Ombudsman wordt niet genoemd in de MJPB. Nijmegen geeft de burger inzicht in de persoonsgegevens die worden vastgelegd in gemeentelijke bestanden. Nijmegen werkt aan een regionale agenda voor het Rijk van Nijmegen. Iets dergelijks mist in de Regio Arnhem.

Vragen

Graag leg ik de volgende vragen voor:

1. Er wordt gesproken over een extern onderzoek rondom middelen voor de gemeenteraad. Is het mogelijk om hier nader over te worden geïnformeerd?
2. Is het mogelijk om nadere toelichting te krijgen over het werk van Arnhem rondom de G40?
3. Arnhem is een Europese stad. Daarom is Arnhem actief in de Euregio Rijn Waal. Er is een Nederlands-Duits stedennetwerk met Nijmegen, Ede, Apeldoorn, Duisburg, Düsseldorf en Moers waarbinnen samengewerkt wordt. Wat is de inzet van Arnhem in dit netwerk? Wat is de voortgang van de Strategische Agenda 2025+? Arnhem levert hier immers een bijdrage aan.
4. Arnhem heeft stedenbanden met Croydon en Gera. Is er beleid rondom de stedenbanden vastgesteld?
5. Waarom staat Regionale Agenda 2023-2024 niet bij de beleidskaders opgenomen?
6. Heeft de gemeente Arnhem indicatoren en doelen op het gebied van juridische kwaliteitszorg? Wat is de connectie met de Nationale Ombudsman?
7. Hoe ontsluit de gemeente de persoonlijke gegevens van burgers en hoe worden deze gedeeld met de inwoners?
8. Is er op subregionale schaal goed contact met de buurgemeenten, zoals Nijmegen dit kent in het Rijk van Nijmegen?

Arnhem, 05 OKT 2022

Ramon Barends
Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen

Begroting 2023 Programma Veiligheid Gemeente Arnhem

Inleiding

De begroting is het kaderstellend document bij uitstek. Hiermee legt het College haar voornemens voor het jaar 2023 voor aan de Raad. De Raad is aan zet om het beleid en de bijbehorende financiën te sturen. Vandaar dat Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen dit moment aangrijpt om op het beleidsonderwerp **Veiligheid** in te gaan.

Reflectie

Een van de kerntaken van de overheid is het zorgen voor een veilige omgeving. De overheid heeft de zwaarmacht en niemand anders. Veiligheid is daarmee een belangrijk programma in de MJPB. Er zijn veel verschillende partijen actief en betrokken bij het veiligheidsdomein: Politie, Defensie, Douane, Justitie, Brandweer, Omgevingsdienst... en dus ook de gemeente.

Arnhem kent een tekort aan handhavers. Er is een flinke opgave rondom veiligheid, want het aantal delicten per 1000 inwoners is hoog. Preventief werken vraagt menskracht. Zichtbaarheid is wezenlijk in veiligheidsbeleid. Er wordt ook ingezet op ondermijning via de Wet Bibob. Er zijn zichtbare resultaten door het sluiten van panden waar drugs geproduceerd of verhandeld wordt.

Binnen de Arnhem-Oost aanpak wordt met Rijk en provincie ingezet op een veilige en leefbare leefomgeving. Via BOTOC wordt ondermijnende criminaliteit tegengegaan.

Discriminatie, polarisatie en radicalisering zijn blijvend aandachtspunten. Hier is preventief werken belangrijk omdat m.n. jongeren op deze manier aan de goede kant van het spoor blijven.

Blik over de grens

Ook de gemeente Nijmegen behandelt op dit moment haar begroting. In het Veiligheidsdomein worden dezelfde thema's belicht. Jongeren moeten ontmoedigd worden om op het criminele pad te gaan. Zorg en veiligheid moet aan elkaar verbonden worden; ook in het Veiligheidshuis.

Vragen

Graag leg ik de volgende vragen voor:

1. Vanaf oktober 2022 is er een Meldpunt Ondermijning. Is dit een gemeentelijk meldpunt?
2. Is er meer informatie omtrent BOTOC?
3. Arnhem krijgt nieuw Coffeeshopbeleid. Is dit afgestemd met de grote gemeenten in de regio en met de buurgemeenten?
4. Arnhem neemt deel aan de City deal Lokale weerbaarheid cybercrime. Wanneer is er een tussenrapportage over deze City deal beschikbaar?
5. De diasporagemeenschappen vragen extra aandacht door actuele wereldgebeurtenissen. Wat doet de gemeente hier actief in? De thema's discriminatie, polarisatie en radicalisering zullen hier ook

een thema zijn. Er wordt een vierjarenplan opgesteld. Kunt u hier meer over delen? Hoe wordt dit opgesteld?

6. Welk beleid heeft de gemeente op veiligheid rondom Vitesse?
7. Welke wijken lopen achter in de wijkveiligheid? Wat is de extra inzet op dit domein?
8. Is het plan van aanpak Preventie met Gezag Arnhem-Oost beschikbaar?
9. En het Actieplan Overlast?
10. Preventief jongerenwerk helpt bij het voorkomen van onveiligheidsgevoelens. Criminele jeugdgroepen worden zo gedecimeerd. Deelt u deze stelling en zo ja, hoe werkt de gemeente hieraan?
11. Waarom is het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid in dit programma nog niet benoemd?
12. De ODRA ontbreekt in dit hoofdstuk. Is dat een bewuste keuze?
13. Overweegt de gemeente Arnhem om zorg en veiligheid in het Veiligheidshuis een plek te geven?

Arnhem, 05 OKT 2022

Ramon Barends
Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen

Begroting 2023 Programma Bereikbaarheid Gemeente Arnhem

Inleiding

De begroting is het kaderstellend document bij uitstek. Hiermee legt het College haar voornemens voor het jaar 2023 voor aan de Raad. De Raad is aan zet om het beleid en de bijbehorende financiën te sturen. Vandaar dat Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen dit moment aangrijpt om op het beleidsonderwerp **Bereikbaarheid** in te gaan.

Reflectie

Arnhem is goed bereikbaar. Niet alleen met de auto, maar ook met de trein via Arnhem Centraal en met de bus. De gemeente stelt dat er een mobiliteitstransitie moet komen van auto naar lopen, fietsen en openbaar vervoer. In 2023 zal er nieuwe mobiliteitsbeleid worden opgesteld. Dit omgevingsprogramma zal onder de Omgevingsvisie komen te hangen en vraagt inspraak en betrokkenheid van de Arnhemmer en van de Regio. Mobiliteitsbeleid is immers geen beleid dat alleen de Arnhemmer raakt.

Op het domein van de fiets worden er verschillende fietspaden benoemd in de regio, naar Dieren en naar Wageningen en ook het RijnWaalpad wordt verbeterd. Voor het bevorderen van lopen als mobiliteitsvorm zijn goede voetpaden en nog belangrijker goede bewegwijzering en verlichting nodig. Inzet op openbaar vervoer is nodig. HOV-lijnen naar (Ede-)Wageningen en naar Nijmegen zijn belangrijk. Naast HOV moeten er ook goede fijnmazige buslijnen zijn. Belangrijk is dat de gemeenteraad betrokken wordt bij het opstellen en vaststellen van de dienstregeling en lijnvoering door GS. Dit is eerder toegezegd, maar wordt niet uitgevoerd.

De UAD-spoorcorridor en de GNOE zijn twee belangrijke beleidstrajecten. Deze beide transportlijnen vragen een plek in het MIRT en de Verstedelijkingsstrategie. Arnhem Centraal is een HSL/ICE-station en daarmee de Oostelijke Hotspot voor Europees vervoer.

De stelling dat doorgaand autoverkeer niet in de stad hoort is nogal stellig en rigide. Het is natuurlijk logisch dat doorgaand verkeer niet of minder wenselijk is, maar de automobilist kiest natuurlijk zelf hoe hij rijdt.

Gedeputeerde Christianne van der Wal heeft in 2021 de Gelderse Hubs geïntroduceerd. Het is goed dat er gekeken wordt of er in Arnhem ook hubfuncties kunnen worden gerealiseerd.

Blik over de grens

Ook de gemeente Nijmegen behandelt op dit moment haar begroting. Nijmegen is een natuurlijke partner op het mobiliteitsdossier, omdat er veel vervoersbewegingen van en naar Nijmegen gaan. Logistiek wordt benoemd als onderwerp. Elektrische mobiliteit en de groei van het aantal verkeersdeelnemers zijn aandachtspunten in Nijmegen. Verkeersveiligheid wordt in de Nijmeegse begroting ook specifiek benoemd.

Vragen

Graag leg ik de volgende vragen voor:

1. Bent u bereid om de gemeenteraad en daarmee de Arnhemse burger te betrekken bij het opladen en vaststellen van de dienstregeling en lijnvoering van het openbaar vervoer (conform toezegging van wethouder Van der Zee aan PvdA-raadslid Vincent Bouma)? Zo nee, waarom niet?
2. Bent u bereid om meer informatie over het HOV naar (Ede-)Wageningen, het HOV naar Nijmegen, de UAD-corridor en over de GNOE ter beschikking te geven?
3. Bij de partners mist de GR Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen. Kan dit worden aangevuld?
4. De Verstedelijkingsstrategie en het Gelders beleid zou bij de beleidsstukken moeten worden gevoegd. Het lijkt evident dat Arnhem met Regio en Provincie de bereikbaarheidstaken uitvoert. Aandachtspunt zal ook de groei van inwoners zijn in de plannen. Houdt u hier rekening mee in de Arnhemse mobiliteitsplannen?
5. De Rijn is ook een vervoersmogelijkheid die dwars door de stad gaat. Ik mis de scheepvaart op de waterweg als modaliteit. Is er beleid op de haven en op de scheepvaart? Zo nee, waarom niet?
6. Welk beleid is er op het vlak van de logistiek in Arnhem?
7. Wordt er nagedacht over het plaatsen van elektrische laadpalen in de stad?
8. Worden de Beleidsplannen Fiets van Arnhem en Nijmegen met elkaar verbonden? In de Nijmeegse begroting wordt de Snelle Fietsroute VeluweWaalpad genoemd. Ik mis deze in de MJPB.

Arnhem, **05 OKT 2022**

Ramon Barends
Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen

Begroting 2023 Programma Economie Gemeente Arnhem

Inleiding

De begroting is het kaderstellend document bij uitstek. Hiermee legt het College haar voornemens voor het jaar 2023 voor aan de Raad. De Raad is aan zet om het beleid en de bijbehorende financiën te sturen. Vandaar dat Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen dit moment aangrijpt om op het beleidsonderwerp **Economie** in te gaan.

Reflectie

Het vorige College heeft onder leiding van Jan van Dellen gewerkt aan het vormgeven van een Economische Agenda. Deze wordt steeds voorzien van een nieuwe uitvoeringsagenda. Dat is belangrijk, omdat economie een echte doen-portefeuille is. De mensen in de stad maken de economie.

Arnhem heeft zich geprofileerd met verschillende clusters met aansprekende werklocaties. Arnhem is de stad van Bestuur & Recht van Gelderland, maar ook van oudsher een stad met energie. De Stad met binnenstad en Veluwe als uitersten heeft haar kansen. Het recreatieve en toerisme-deel van de stedelijke economie moet hierbij niet vergeten worden. De Slag om Arnhem is hier een unique selling point.

Economie is ook kennis en innovatie. De link met het onderwijsdomein en met de arbeidsmarkt moet hier worden gelegd. Het rijksprogramma Perspectief op Werk (PoW) verdient het om hier genoemd te worden.

Bedrijven zijn net als Burgers belangrijk voor de stad. De gedachte van Van Bedrijven Weten is relevant. Ondernemers zijn net als inwoners een partij om mee in gesprek te zijn. Het gaat om de juiste attitude. Door het organiseren van interessante en relevante bijeenkomsten kan dat contact gelegd worden. Ik raak graag aangehaakt. De regionale Human Capital Agenda zal hier ook een faciliterende rol bieden. Binnen de City Deal Kennis Maken is er aandacht voor het verbinden van economie, onderwijs en maatschappij. De Regionale Visie Economie 2050 zal hier ook mee gevoed kunnen worden.

Om innovatie en kennis te bevorderen is het belangrijk om studenten te trekken. De SSH& is voor het wonen een belangrijke partner en de studentenorganisaties moeten ook aan de Arnhemse tafels worden uitgenodigd.

In het programma wordt The Economic Board niet genoemd als belangrijke organisatie. Ik mis dit.

Blik over de grens

Ook de gemeente Nijmegen behandelt op dit moment haar begroting. Onder 'economie en toerisme' wordt aangegeven dat Nijmegen werkt met de clusters Health en high tech. Nijmegen wil trots zijn op de stad en dat gevoel uitdragen op nationale en internationale schaal. Er wordt gesteld dat er vraag is naar arbeidskrachten, maar dat er ook onbenut arbeidspotentieel is. De Economische Visie van wethouder Monique Esselbrugge en het Actieplan voor de Binnenstad zijn leidend voor het economisch beleid. Ook de Human Capital Agenda van de GMR wordt hier genoemd als instrument.

StartUp Nijmegen is een belangrijke speler voor startups in Nijmegen. Zoiets zou wellicht ook voor Arnhem een zinvolle instelling kunnen zijn.

Nijmegen kent de Stichting RvN@. Dit initiatief van de Rabobank Nijmegen e.o. met de gemeenten uit het Rijk van Nijmegen jaagt van onderaf innovatie, sociale en economische groei aan. Arnhem kent zo een stichting niet. Daar was wel in het begin sprake van.

Vragen

Graag leg ik de volgende vragen voor:

1. Hoe wordt de economische uitvoeringsagenda opgesteld en uitgerold? Wie zijn daarbij betrokken? Is er ook een regionale inbreng bij deze agenda? En hoe is dat geborgd?
2. De link met Recreatie en Toerisme mis ik in de samenvattende inleiding van het programma. Wordt dat ergens anders geborgd? En waarom wordt de link met dit programma niet gelegd?
3. Is er naast het Regionaal Programma Werklocaties ook een Arnhemse Visie Werklocaties?
4. Voor de last mile wordt ook ingestoken op het Regionale programma Slim & Schoon Onderweg. Dat betekent dat er ook een stevige link met het programma Bereikbaarheid is. Klopt dat? En zo ja, hoe wordt dat vormgegeven?
5. Bij economie hoort ook onderwijs- en arbeidsmarktbeleid. Het gaat daarbij om de juiste handjes op de goede plek. Wordt dit onderschreven en zo ja, hoe wordt dit vormgegeven?
6. Er is een City Deal Kennis Maken waar Arnhem in participeert. Is hier meer informatie over beschikbaar?
7. Het is belangrijk dat de visie en de uitvoeringsplannen van het TVAN (Visit Arnhem Nijmegen) ook bij de Raad bekend zijn. Hoe worden de subsidies van TVAN voor het Arnhemse deel geregeld en verstrekt? Kunt u nadere informatie verstrekken over het werk van TVAN in Arnhem en in de Regio?
8. De Airborne Region is een samenwerkingsverband van Arnhem, Overbetuwe, Rheden en Renkum. Waarom is er voor gekozen om juist deze 4 gemeenten te betrekken bij dit initiatief? Nijmegen en Berg & Dal hebben hier toch ook een rol? Is er een visie of beleidsdocument beschikbaar?
9. Waarom wordt het onderdeel 'circulaire economie' onder dit programma benoemd? Is dit niet meer voor een programma 'milieu en duurzaamheid'?
10. Is de gemeente Arnhem bereid om contact op te nemen met StartUp Nijmegen om dit regionaal te verbreden? Is Arnhem bereid om de vorming van een stichting zoals RvN@ aan te jagen?

Arnhem, **05 OKT 2022**

Ramon Barends

Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen

Begroting 2023 Programma Onderwijs Gemeente Arnhem

Inleiding

De begroting is het kaderstellend document bij uitstek. Hiermee legt het College haar voornemens voor het jaar 2023 voor aan de Raad. De Raad is aan zet om het beleid en de bijbehorende financiën te sturen. Vandaar dat Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen dit moment aangrijpt om op het beleidsonderwerp **Onderwijs** in te gaan.

Reflectie

Voor een goede economie is goed onderwijs nodig. En onderwijs is niet alleen nodig voor economie, maar ook voor de talentontwikkeling van de mens zelf. Ieder mens heeft talenten en deze worden op school met onderwijs ontplooid en ontdekt. Het gaat dus echt om de ontwikkeling van de mens en in het bijzonder de jongeren. Helaas krijgt niet iedereen dezelfde kansen om zich te ontwikkelen. Het is de taak van de overheid om iedereen dezelfde kansen te geven. Dat begint al bij de eerste levensjaren. Het is belangrijk onderwijsachterstanden te voorkomen door meteen aan het begin van het leven van een kind de juiste positieve aandacht met sport en sociale structuren te bieden. Daar waar er toch achterstanden ontstaan moet er zo vlug als mogelijk extra ondersteuning volgen. Deze beide aspecten moeten in het Onderwijsachterstandenbeleid worden opgevolgd. Kernboodschap is dus: iedereen moet mee kunnen doen.

School moet een plek zijn waar je als kind of jongere ook nieuwe dingen kan ontdekken. Natuur en cultuur zijn hier aandachtspunten bij. Ook sport is belangrijk. Dit past ook bij een rijke schooldag. Daarvoor moet je wel op school zijn. Voortijdig schoolverlaten en verzuim moet dan ook voorkomen worden. De gemeente heeft hier een kerntaak. Jongerenwelzijnswerk komt hierbij om de hoek kijken. Preventief en proactief werken is belangrijk bij. Als jongerenwerker moet je een betekenisvolle relatie hebben met de jongere om zo in te spelen op de behoefte van het schoolgaande kind. Er zijn formele en non-formele educatieve trajecten waarneembaar. Er wordt een regionale aanpak jeugdwerkloosheid voorbereid met het onderwijs en het RMC.

Blik over de grens

Ook de gemeente Nijmegen behandelt op dit moment haar begroting. Nijmegen profileert zich als kennisstad met alle vormen van onderwijs in huis. De Radboud Universiteit geeft dat onderwijsklimaat op een natuurlijke wijze. Als het stortregent op de Universiteit druppelt het ook op andere onderwijsvoorzieningen. Toch is het MBO natuurlijk ook mega belangrijk onderwijs. Dat is in Arnhem voor handen. Niet alleen de jongeren moeten onderwijs krijgen, maar ook volwassenen moeten zich kunnen vormen en kunnen doorontwikkelen.

Belangrijk document is de nota "Sociale Basis" van wethouder Grete Visser waar het sociale domein een plek krijgt in welzijn, zorg en wijken, maar ook in het onderwijs. Het kan zinvol zijn om hier kennis

van te nemen om te bezien wat Arnhem hiervan kan overnemen. Het gaat om de opgaven in de stad integraal oplossen. Het NPO geeft hier ook extra middelen voor.

Vragen

Graag leg ik de volgende vragen voor:

1. Graag word ik nader geïnformeerd over de regionale aanpak jeugdwerkloosheid.
2. Jongerenwelzijnswerk heeft een belangrijke rol bij het voorkomen van uitval en terugleiden van uitvallers naar school. Het is duidelijk dat onderwijs ook een sociale en welzijnscomponent heeft. De connectie van school met jeugdwelzijn moet gelegd worden. Deelt u deze stelling? En hoe wordt dit vormgegeven?
3. Het onderwijsachterstandenbeleid is hier een belangrijk traject in. Dat ontbreekt in de lijst van beleidskaders. Graag ga ik hierover in gesprek.
4. Naast de HAN is het ROC met het MBO een belangrijke speler voor het Arnhemse onderwijs. Hoe wordt er door de gemeente Arnhem samengewerkt met het MBO?
5. Heeft de gemeente Arnhem beleid op volwasseneneducatie?
6. Waarom wordt het NPO (nationaal programma onderwijs) niet benoemd in de MJPB?
7. Leerlingen kunnen baat hebben bij huiswerkbegeleiding. Wil de gemeente samen met de onderwijs- en de welzijnsinstellingen hier werk van maken?
8. Ik mis het leerlingenvervoer en daarmee de GR DRAN in dit programma.

Arnhem, **05 OKT 2022**

Ramon Barends
Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen

Begroting 2023 Programma Cultuur Gemeente Arnhem

Inleiding

De begroting is het kaderstellend document bij uitstek. Hiermee legt het College haar voornemens voor het jaar 2023 voor aan de Raad. De Raad is aan zet om het beleid en de bijbehorende financiën te sturen. Vandaar dat Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen dit moment aangrijpt om op het beleidsonderwerp **Cultuur** in te gaan.

Reflectie

Kunst en cultuur gaan over het karakter van de stad en omgeving. Hier valt ook de volkscultuur onder en dit zit in het DNA van de Arnhemmer. Of het nu om cultuur bij je thuis gaat (denk aan boeken, muziek, inrichting, lifestyle) of om cultuur in je wijk of elders in de stad, het is belangrijk en hoort bij de mens. Corona heeft laten zien dat beleving een essentieel element is van het bestaan. Corona heeft ook wonden geslagen in de culturele sector. Deze moeten geheeld worden. De Raad van Cultuur heeft dit ook aangegeven.

Arnhem is met ArtEZ een culturele stad waar veel nieuwe cultuur vandaan komt. Hier zit ook een economische kracht. Arnhem heeft wel andere culturele voorzieningen dan Nijmegen. Daarmee wordt via 025 Cultuurregio een samenbindende complete regio gerealiseerd.

Na de nota *STROOM* en de actualisatie *STROOMversnelling* is het nu tijd voor de nota *overSTROOM*. Cultuur kan een extra nieuwe boost krijgen en daar past nieuw beleid bij. Aandacht moet er dan ook zijn voor jongeren en cultuur, de multiculturele samenleving en nieuwe cultuurbeleving. Cultuur is niet alleen voor de happy few, maar juist voor iedereen.

Ook Cultureel Erfgoed verdient aandacht in dit programma. Markante gebouwen geven ook wijken smoel en een gezicht. Cultuur draagt ook bij aan wijkidentiteiten.

Lokale media versterkt het culturele Arnhem-gevoel. Ook voor de nieuws- en informatievoorziening is de lokale media belangrijk. In de MJPB mag er meer aandacht voor de lokale media komen. Er is veel lokale media, zoals de Arnhemse Koerier, Arnhem Direct, de Arnhemsche Courant, RTV Arnhem en de wijkbladen die overal verschijnen. Ook de lokale krant De Gelderlander draagt bij aan nieuwsvoorziening. Een beleidsdocument over media ontbreekt.

Blik over de grens

Ook de gemeente Nijmegen behandelt op dit moment haar begroting. 025 klinkt ook daarin door. Nijmegen werkt aan de uitvoering van de cultuurvisie Groei.. Ook wordt er gewerkt aan de uitvoering van de Erfgoedstrategie 2020. Nijmegen heeft ook geen mediavisie. Waar Nijmegen wel aandacht aan gaat geven is de Nachtcultuur met een Nachtvisie. Nijmegen wil verkennen om te gaan voor het predicaat Europese Culturele Hoofdstad in 2033. In 2027 moet de beslissing vallen of Nijmegen en de regio zich willen kandideren. De Limes is een aansprekende lijn die daar ook een plek kan krijgen. Er wordt namelijk naast een Nederlandse ook een Italiaanse stad Culturele Hoofdstad van Europa!

Vragen

Graag leg ik de volgende vragen voor:

1. Er wordt onderzoek van de Raad van Cultuur aangehaald. Welk onderzoek wordt bedoeld?
2. Er wordt nagedacht over een Cultuur Monitor Arnhem Nijmegen om het cultuurbeleid in 025 te meten. Ook Gelderland is met een Cultuurmonitor gestart. Kan hier meer duiding over worden gegeven?
3. Er wordt gesproken over een Kerkenvisie. Dit is een interessante ontwikkeling waar ik graag aangehaakt raak. Niet alleen Kerken verdienen deze visie, maar ook andere religieuze gebouwen. Deelt u deze mening?
4. Bent u bereid om een Mediavisie op te stellen?
5. Is de naam van het programma wel dekkend? Zou het niet Kunst, Cultuur en Erfgoed moeten zijn?
6. Hoe staat de gemeente Arnhem tegenover het idee om op te gaan voor de titel Europese Culturele Hoofdstad 2033?

Arnhem, **05 OKT 2022**

Ramon Barends
Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen

Begroting 2023 Programma Participatie en armoedebestrijding Gemeente Arnhem

Inleiding

De begroting is het kaderstellend document bij uitstek. Hiermee legt het College haar voornemens voor het jaar 2023 voor aan de Raad. De Raad is aan zet om het beleid en de bijbehorende financiën te sturen. Vandaar dat Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen dit moment aangrijpt om op het beleidsonderwerp **Participatie en armoedebestrijding** in te gaan.

Reflectie

In de Grondwet staat dat de overheid er voor moet zorgdragen dat mensen een toereikende levensstandaard moeten kennen (artikel 20). Het is derhalve belangrijk dat armoede voorkomen wordt. De Arnhemmer moet kunnen participeren en werken aan dat bestaan en die levensstandaard. Dit onderwerp stond al indringend op de Arnhemse agenda, maar door de huidige koopkrachtcrisis door de oorlog in Oekraïne en de oplopende energieprijzen nog meer.

De inkomenssituatie van de Arnhemmer is een persoonlijke kwestie. Er moet snel ingegrepen worden als er problemen dreigen, maar kwesties als schaamte en privacy spelen hier parten. Gelukkig zijn er vele organisaties en initiatieven die inwoners helpen met inkomensproblemen. Een persoonlijke aanpak met maatwerk is belangrijk. Het is jammer dat Arnhem niet deelneemt aan de City deal Maatwerk. Het is aan te bevelen om kennis te nemen van de resultaten van deze City deal.

Inkomensondersteuning is nodig als er geen inkomen door werk is. Toch moeten we er voor zorgen dat werklozen blijven participeren in en met de samenleving. Dit kan door een andere zinvolle dagbesteding en invulling van het bestaan. Vrijwilligerswerk kan deze invulling verzorgen. Als vrijwilligerswerk afdoende zingeving geeft en er geen kansen op regulier werk aanwezig zijn moet dat ook kunnen. De samenleving (lees: de overheid) dient dan te zorgen voor het inkomen. Dat is maatwerk.

Kinderen in gezinnen waar armoede en/of werkloosheid speelt moeten extra aandacht krijgen van de overheid. Er moet zorg worden gedragen voor goede gezonde voeding. Het programma rondom de Rijke schooldag met aandacht voor ontbijt en lunch is hier een goed voorbeeld van.

Het hebben van inkomensproblemen en schulden zorgt ook voor psychische klachten. Uiteindelijk levert het de samenleving geld op als mensen zelfstandig kunnen rondkomen en kunnen leven. We willen dat de inwoners prettig kunnen leven en niet aan het overleven zijn. Dat komt de participatie ook ten goede.

Blik over de grens

Ook de gemeente Nijmegen behandelt op dit moment haar begroting. Nijmegen steekt – net als Arnhem – in op intergenerationele armoede bestrijden. Jobcoaching en omscholing wordt als middel benoemd door de gemeente Nijmegen. Op deze manier wil Nijmegen de arbeidsmarktkrapte oplossen. De gunstige economie en de crises werken deze krapte in de hand. Jongerenwerkloosheid moet ook

volgens de begrotingsplannen van Nijmegen aandacht krijgen. Het Regionaal Mobiliteitsteam (RMT) werkt aan het verbeteren van het onderwijsniveau van werkzoekenden.

De burger met hulpvragen moet centraal staan bij het voorkomen van inkomensproblematiek.

Vragen

Graag leg ik de volgende vragen voor:

1. Er wordt gesproken over het rapport 'Duurzame aanpak kinderarmoede'. Is dat rapport beschikbaar?
2. Waarom wordt er juist ingestoken op cultuureducatie in het kader van Kansrijk Opgroeien? Waarom juist cultuur als activering en waarom niet sport? Sport wordt juist vaak ingezet als middel om te (re)activeren. Ook natuureducatie kan helpen, omdat dit een buitenactiviteit is.
3. Het is belangrijk om te investeren in de overgang naar volwassenheid. De gemeente Nijmegen heeft hier eerder beleid op gemaakt. Wellicht is het zinvol om een uitvraag via de G40 te doen naar beleidsinterventies rondom de overgang van minderjarig naar meerderjarig zijn.
4. Graag krijg ik meer toelichting op de GGA-loketten. Het is goed om dichtbij in de wijken te zijn als het gaat om schuldhulp- en inkomensondersteuning.
5. Bij veel opleidingen is het hebben van een stageplaats essentieel om de opleiding af te kunnen ronden. Er is een tekort aan stageplaatsen en er is ook stagediscriminatie bekend. Wat doet de gemeente Arnhem om stageplaatsen te stimuleren? Hoeveel stageplaatsen biedt de gemeente zelf aan?
6. Het voorkomen van jongerenwerkloosheid of het niet hebben van een studie of diploma is een belangrijke opgave. Ik zie dat dit onderwerp op het snijvlak van het programma Onderwijs en dit programma ligt. Hier ligt ook een regionale opgave, omdat de opleidingen ook regionaal zijn georganiseerd. Graag word ik nader geïnformeerd over het op te stellen Regionaal plan tegen jongerenwerkloosheid.
7. Vervoersarmoede komt ook voor in de gemeente Arnhem. Hoe gaat u er voor zorgdragen dat Gelrepashouders goedkoper kunnen reizen met het openbaar vervoer?
8. In de Arbeidsmarktregio wordt gewerkt aan een nieuwe Strategische Agenda. Hoe wordt deze opgesteld en vastgesteld? Hoe wordt het RMT Arnhem betrokken in deze agenda?
9. Bent u bereid om te reageren op de reflectie zoals in deze notitie staat vermeld?
10. Bij de betrokken organisaties wordt het OKO gemist. Waarom zijn zij niet vermeld?

Arnhem,

05 OKT 2022

Ramon Barends

Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen

Begroting 2023 Programma Zorg Gemeente Arnhem

Inleiding

De begroting is het kaderstellend document bij uitstek. Hiermee legt het College haar voornemens voor het jaar 2023 voor aan de Raad. De Raad is aan zet om het beleid en de bijbehorende financiën te sturen. Vandaar dat Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen dit moment aangrijpt om op het beleidsonderwerp **Zorg** in te gaan.

Reflectie

Net als armoedebestrijding en primair levensonderhoud is zorgverlening een Grondwettelijke taak van de overheid. Er wordt niet voor niets veel geïnvesteerd in de zorg. Met een bevolking die steeds ouder wordt en in een land waar steeds meer mogelijk is in en met de zorg loopt de zorgrekening steeds meer op. We moeten ons afvragen wat we willen en kunnen dragen als land. Dat is een landelijke discussie.

De gemeente staat het dichtstbij de burger en is daarmee bij uitstek een overheidslaag die zorg kan verlenen. Schaamte en zorgmijding zijn hier vijanden bij tijdige en adequate zorghulp. Het is het doel dat mensen zo veel mogelijk zorg thuis kunnen ontvangen. Dat is prettiger en geeft minder kosten. Aandacht moet zijn voor mensen met een beperkt sociaal zorgnetwerk. Dan moet de overheid zorgen voor een vangnet en zorgbed.

De zorg staat door de Coronapandemie die nu in een rustiger vaarwater lijkt te zijn gekomen onder druk. Er is (te) veel werkdruk op de zorg gekomen. De zorg was al overbelast en is dat nu helemaal. Zorginzet voorkomen door preventief werken heeft de voorkeur boven curatieve zorg. Een duidelijker koppeling met de programma's Welzijn en Gezondheid & sport ligt voor de hand.

Blik over de grens

Ook de gemeente Nijmegen behandelt op dit moment haar begroting. Zorg wordt daar in het programma Wijken, welzijn en zorg meegenomen. Ik geef deze blik over de grens in de reflectie op het programma Welzijn mee.

Vragen

Graag leg ik de volgende vragen voor:

1. Hoe zet Arnhem in op het verminderen van de zorgvraag en zorgkosten?
2. Hoe zorgt Arnhem er voor dat er minder 'geëtiketteerd' wordt in de zorg? En dat sociale netwerken ingezet kunnen worden? Belangrijk hierbij is de aandacht voor privacy. Niet de hele buurt hoeft te weten dat er een zorgvraag is in een gezin.
3. Zijn er evaluaties beschikbaar over het werk van de Sociale Wijkteams?
4. Zorgvragen kunnen ontstaan door andere (welzijns-)problemen, zoals dakloosheid, armoede, schulden, thuissituaties... maar ook een verleden in de jeugdhulp kan zorgvragen geven. Integraal

- werken met respect voor de zorgvrager en zijn privacy is hier een belangrijke wenk. Onderschrijft u deze stelling? En zo ja, hoe past u dit toe?
5. De overgang van jeugdzorg naar volwassenenzorg is een belangrijke. Het is van belang dat er een hele warme overdracht plaatsvindt en dat deze in een tempo gebeurt dat de jongere in kwestie het ook zelf mee kan maken en kan handelen. Heeft de gemeente en hebben de Sociale Wijkteams hier aandacht voor?
 6. Wordt de evaluatie van de beleidsregels voor zorgtoekenning gedeeld met de gemeenteraad?
 7. Er wordt gesproken over Stadsteams naast de Sociale Wijkteams. Is hier meer informatie beschikbaar? Gaat het hier om zorgvragen die opgeschaald moeten worden omdat de Wijkteams hier geen raad mee weten?
 8. Jongeren uit Arnhem-Oostgebieden hebben te vaak een negatief stempel. Dat negatieve imago speelt mee, maar het is goed om zorg te hebben voor hun zorgvragen.
 9. Uithuisplaatsingen zijn een ingrijpende maatregel. Deze moeten worden voorkomen. Via het Team VAV wordt hier aan gewerkt. Heeft dit het gewenste effect? Dit zou een geschikte indicator kunnen zijn voor in het P&C-proces.
 10. De Regio Centraal Gelderland is een belangrijke speler in het zorg- en welzijnsdomein. Het is belangrijk om dit benoemen. Het is daarnaast belangrijk om een link met de MGR Regio Rijk van Nijmegen te hebben. Ook is er een koppeling met de Groene Metropoolregio rondom wonen en zorg. Deelt u deze stellingen? En zo ja, hoe worden deze linken vormgegeven?
 11. Kunt u meer informatie verstrekken over het doelgroepenonderzoek Wonen en Zorg?

Arnhem, **05 OKT 2022**

Ramon Barends
Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen

Begroting 2023 Programma Welzijn en inclusie Gemeente Arnhem

Inleiding

De begroting is het kaderstellend document bij uitstek. Hiermee legt het College haar voornemens voor het jaar 2023 voor aan de Raad. De Raad is aan zet om het beleid en de bijbehorende financiën te sturen. Vandaar dat Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen dit moment aangrijpt om op het beleidsonderwerp **Welzijn en inclusie** in te gaan.

Reflectie

Iedereen is in Arnhem gelijk. Daarom heeft iedereen recht op gelijke kansen. Helaas is dat niet altijd het geval. Door in te zetten op inclusief werken bieden we meer gelijke kansen aan iedereen. Een inclusieagenda is een middel, maar door mensen juist dat inclusie-etiket te geven markeren we juist weer mensen en geven we weer minder gelijke kansen.

Culturele achtergrond, levensbeschouwing, seksuele geaardheid, beperking en/of ziekten worden hier op een hoop gegooid. Levensbeschouwing is echter een vrije keuze en de andere punten niet. Het is daarom een bijzondere opsomming die in de MJPB is gemaakt.

Voor iedereen moeten er ontmoetingsplekken zijn in de wijk en in de stad die passend zijn voor de eigen behoeften. Wijkaccommodaties moeten hiertoe gefaciliteerd worden. Dit is passend voor de sociale cohesie in de stad. Voor nieuwkomers is cultuursensitiviteit hier een aandachtspunt. Zij moeten ook de weg in 'Welzijnsstad Arnhem' vinden.

Iedereen heeft recht op een dak boven zijn hoofd. Het is duidelijk dat er woningnood is. Dak- en thuisloosheid moet voorkomen worden. Het kostenplaatje van daklozen is immens hoog: niet alleen financieel, maar ook psychisch en menselijk. Maatschappelijk opvang kost minder dan de gevolgen van dakloosheid oplossen. De koppeling met armoedebestrijding, met zorg en met wonen moet hier gelegd worden.

Blik over de grens

Ook de gemeente Nijmegen behandelt op dit moment haar begroting. Dierenwelzijn valt hier op als aandachtspunt. Preventieve programma's voor jeugdwelzijnswerk (12- en 12+) worden daar als middel benut. Het Voortgezet Onderwijs wordt ook gekoppeld aan jongerenwerk en vice versa. Er is ook een Gezondheidsagenda voor het domein gezonde leefomgeving. Ook in Nijmegen is er aandacht voor discriminatie, voor gehandicapten en voor LHBTI+. Jongerenparticipatie is ook aandachtspunt.

Vragen

Graag leg ik de volgende vragen voor:

1. Zijn er aparte agenda's voor inclusie (handicap, lhbt, etc.) en voor levensbeschouwing?
2. Waarom is Arnhem centrumgemeente voor zowel Arnhem als Achterhoek voor de regionale aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling?

3. Wat wordt verstaan onder het housing first-principe?
4. Is het uitvoeringsplan Vrij zijn in Arnhem beschikbaar?
5. Voldoet Arnhem aan het VN-Verdrag rondom Inclusie en Handicaps, zoals doorgevoerd in Nederland op voorstel van Otwin van Dijk (PvdA)?
6. Welke knelpunten op de hoofdlooproutes zijn er op dit moment nog in de openbare ruimte?
7. Welke gebouwen staan er op de prioriteitenlijst die getoetst worden op de Arnhemse Integrale Standaard Toegankelijkheid? Welke gebouwen zijn nog niet goed toegankelijk?
8. Welke stembureaus moeten nog worden aangepast voor het onderwerp toegankelijkheid? In het programma Bestuur staat immers dat alle bureaus al toegankelijk zijn voor gehandicapten.
9. Diversiteit moet door de hele samenleving beleefd worden. In Arnhemse organisaties moet dit ook het geval zijn. Wat houdt de 'diversiteitsreis' concreet in?
10. Waarom is er geen aandacht voor dierenwelzijn in dit programma?
11. Hoe wordt door de gemeente Arnhem jongerenparticipatie vormgegeven?
12. Deelt de gemeente Arnhem de noodzaak van wederzijdse betrokkenheid van Voortgezet Onderwijs en Jongerenwerk?

Arnhem, **05 OKT 2022**

Ramon Barends
Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen

Begroting 2023 Programma Gezondheid en Sport Gemeente Arnhem

Inleiding

De begroting is het kaderstellend document bij uitstek. Hiermee legt het College haar voornemens voor het jaar 2023 voor aan de Raad. De Raad is aan zet om het beleid en de bijbehorende financiën te sturen. Vandaar dat Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen dit moment aangrijpt om op het beleidsonderwerp **Gezondheid en Sport** in te gaan.

Reflectie

Voor een goed en fijn leven in Arnhem is gezondheid belangrijk. Goede gezondheid is afhankelijk van welzijn, zorg, inkomen, sport, wonen en veel andere zaken waar de gemeente mee bezig is. Met name welzijn, wonen en inkomen spelen mee voor een goede mentale gezondheid. Zonder goed inkomen is gezonde voeding ook een opgave. Het Nationaal Preventieakkoord en het Nationaal Sportakkoord zijn belangrijke aanjagers voor deze beleidsvelden. Aandachtspunt is het geven van een goede start van het jonge kind. Peuters staan aan het begin van een bestaan in Arnhem en door aan die goede start aandacht te geven kan veel inzet later voorkomen worden.

Blik over de grens

Gezondheid valt in Nijmegen niet onder Sport, maar onder Welzijn en Zorg. Zij kennen een aparte Gezondheidsagenda waar in gegaan wordt op het gezondheidsbeleid. Daarnaast is er een Sportnota. Aandacht wordt gegeven aan gehandicaptensport.

Vragen

Graag leg ik de volgende vragen voor:

1. Wat is de stand van zaken rondom het Sportakkoord en het Preventieakkoord?
2. Wat doet de gemeente concreet aan het geven van een goede start voor het jonge kind?
3. Is het mogelijk om meer informatie over het programma GO! (Gezond Onderweg) en over het JOGG-programma te verkrijgen?
4. Hoe steekt de gemeente Arnhem concreet in op de Nota Gezondheidsbeleid van het Rijk? Komen de 4 ambities terug in de lokale nota Gezond en Fit?
5. Wat doet Arnhem aan gehandicaptensport?
6. Zijn er Jaarplannen en Jaarrapportages van het werk van het Sportbedrijf Arnhem beschikbaar?
7. Vitesse ontbreekt in de MJPB. Is er geen inhoudelijke of financiële betrokkenheid met Vitesse?

Arnhem, **05 OKT 2022**

Ramon Barends
Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen

Begroting 2023 Programma Klimaat en Energie Gemeente Arnhem

Inleiding

De begroting is het kaderstellend document bij uitstek. Hiermee legt het College haar voornemens voor het jaar 2023 voor aan de Raad. De Raad is aan zet om het beleid en de bijbehorende financiën te sturen. Vandaar dat Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen dit moment aangrijpt om op het beleidsonderwerp **Klimaat en Energie** in te gaan.

Reflectie

Arnhem is economisch gezien gericht op energie. Energie is een product wat iedereen nodig heeft. Het gebruik van energie is echter ook schadelijk voor klimaat. Een goed klimaat is ook een voorwaarde om te kunnen leven op aarde. Hier is dus een conflict waar te nemen. Het is daarom goed dat deze onderwerpen in een programma ondergebracht zijn. Milieu hoort hier ook genoemd te worden. Het onderwerp Stikstof en CO₂-reductie is ook voor Arnhem belangrijk, ondanks dat er niet of nauwelijks landbouw- of agrarische activiteit in de gemeente aanwezig is. Op de domeinen mobiliteit en wonen kan er veel winst voor het klimaat geboekt worden.

Blik over de grens

Ook de gemeente Nijmegen heeft aandacht voor duurzaamheid. Dit geven zij vorm in een themahoofdstuk. De programma's Openbare Ruimte, Bereikbaar, Wonen en Stedelijke Ontwikkeling en Economie en Toerisme worden zo verbonden. Afvalbeleid wordt hier ook benoemd.

Vragen

Graag leg ik de volgende vragen voor:

1. Waarom worden de 17 SDG's niet in de MJPB als leidraad genomen? Vergelijk hier bijvoorbeeld de P&C-documenten van de gemeente Rheden.
2. Valt aan te geven wat het GEA en het Klimaatakkoord voor de gemeente Arnhem betekend?
3. Energiearmoede is een nieuw onderwerp. Hier valt een koppeling te maken met het programma Armoedebestrijding. De gemeente Arnhem maakt hier beleid op. Kan de gemeente de uitspraak van minister Jetten ondersteunen dat niemand afgesloten wordt van energie?
4. Zijn er uitvoeringsplannen rondom energiebeleid en aardgasvrije wijken beschikbaar?
5. Is de Transitievisie Warmte gereed? Wat is de stand van zaken van de ambitie op zonne- en windenergie in Arnhem? Wat houdt de Green Deal Gelderse Poort concreet in?

Arnhem, **05 OKT 2022**

Ramon Barends
Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen

Begroting 2023 Programma Ruimtelijke ontwikkeling Gemeente Arnhem

Inleiding

De begroting is het kaderstellend document bij uitstek. Hiermee legt het College haar voornemens voor het jaar 2023 voor aan de Raad. De Raad is aan zet om het beleid en de bijbehorende financiën te sturen. Vandaar dat Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen dit moment aangrijpt om op het beleidsonderwerp **Ruimtelijke ontwikkeling** in te gaan.

Reflectie

Er spelen veel processen op ruimtelijke ordening en ruimtelijke ontwikkeling. Landelijk wordt er weer regie gevoerd op Ruimte. Minister Ollongren heeft de NOVI opgesteld en doorgevoerd. Minister De Jonge werkt nu aan de NOVEX. Arnhem-Oost is aangemerkt als NOVEX-gebied. In de regio wordt nu gewerkt aan de Verstedelijkingsstrategie. En in de gemeente Arnhem wordt de Omgevingsvisie momenteel in proces gebracht.

Er zijn grote opgaven op ruimtelijk vlak. In deze notitie laat ik deze RO-processen buiten beschouwing, omdat hier separaat op wordt gereageerd via zienswijzen of via reactienotities.

Er is een opgave voor de Spoorzone Arnhem-Oost. Dit is niet hetzelfde als de Arnhem-Oost-aanpak. Het verschil daartussen moet helder zijn.

Blik over de grens

In de gemeente Nijmegen wordt momenteel ook de Stadsbegroting behandeld. In het programma Wonen en Stedelijke Ontwikkeling worden de ruimtelijke ontwikkelingen behandeld. Nijmegen heeft al een vastgestelde Omgevingsvisie die momenteel wordt vertaald naar Omgevingsprogramma's en Omgevingsplannen. Een onderdeel is de woningbouwopgave. Aandachtspunt is studenten- en starterswoningen. Nijmegen-Noord, Waalfront, Stationsgebied en Kanaalzone zijn de gebieden waar aandacht aan gegeven wordt. Ook de verkameringproblematiek is een aandachtspunt. De regionale trajecten die ik hierboven noemde komen ook terug in de Nijmeegse Stadsbegroting.

Vragen

Graag leg ik de volgende vragen voor:

1. Ik vraag aandacht voor het evalueren van de oude RO-documenten. Het Regionaal Plan KAN 2005-2020 is bijvoorbeeld nooit geëvalueerd. Dit heb ik dus zelf gedaan. Heeft u inmiddels via de GMR kennis kunnen nemen van die evaluatie? Wat vindt u van deze evaluatie?
2. Het vastgestelde ontwikkelperspectief Spoorzone Arnhem Oost is mij niet bekend. Kunt u mij hier meer informatie over verstrekken?
3. Is de gemeente Arnhem klaar voor de invoering van de Omgevingswet per 1-1-2023?

KAN

4. De Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) is een belangrijke speler in het ruimtelijk en milieu-toezicht. Deelt u mijn observatie dat de ODRA zinvol en goed werk uitvoert op een stevige en robuuste wijze?
5. Heeft u kennisgenomen van de nieuwe Milieukaders van de staatssecretaris van Infrastructuur? Wilt u hier op reageren in de zienswijzeronde die momenteel lopende is?

Arnhem,

05 OKT 2022

Ramon Barends

Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen

Begroting 2023 Programma Wonen en Leefomgeving Gemeente Arnhem

Inleiding

De begroting is het kaderstellend document bij uitstek. Hiermee legt het College haar voornemens voor het jaar 2023 voor aan de Raad. De Raad is aan zet om het beleid en de bijbehorende financiën te sturen. Vandaar dat Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen dit moment aangrijpt om op het beleidsonderwerp **Wonen en leefomgeving** in te gaan.

Reflectie

Wonen is een grondrecht, geborgd in de Grondwet. Het hebben van een huis is echt een basis voor een goed leven. Dakloosheid heeft gevolgen voor de eigen gezondheid, welzijnsgevoel en daardoor voor het inkomen en bestaan. Wonen moet betaalbaar en haalbaar zijn voor iedereen. Gelijke kansen voor iedere Arnhemmer of potentiële Arnhemmer zijn een basisbeginsel.

In de nieuwe Woonvisie voor Arnhem zal de Woondeal vertaald worden. Ook de Omgevingsvisie zal hier input voor leveren. De Verstedelijking zal hier concreet in worden gemaakt.

Wonen met zorgmogelijkheden moet hier aandacht bij krijgen. Ouderen zitten nu vaak vast in grote woningen die weer geschikt zijn voor gezinnen. Doorstromen is een opgave die steeds terugkeert.

Water en groen zijn belangrijk voor de leefbaarheid en het welzijn van de inwoners. Ook het afval- en milieubeleid is voor het dagelijkse leven een belangrijk element.

Blik over de grens

Bij de gemeente Nijmegen is een hoofdstuk over Openbare Ruimte opgenomen. Hier wordt milieu, openbare ruimte en water in behandeld. Hittestress en natuur zijn hier aandachtspunten. Ecologisch beheer is de basis voor de openbare ruimte. Ook de riolering vraagt aandacht.

Vragen

Graag leg ik de volgende vragen voor:

1. Er is een Stadsakkoord Wonen. Is hier meer informatie over beschikbaar?
2. Er komt een Regionaal Woonbehoefte Onderzoek in 2022. Ik kijk hier naar uit. Voor de Woondeal zal dit een belangrijk onderzoek zijn. Ook voor de Woonvisie is dit een bouwsteen. Bent u bereid om dit onderzoek ook naast het vorige Woonbehoefteonderzoek te leggen?
3. Worden alle Woningbouwcorporaties betrokken bij de prestatieafspraken? Zo nee, waarom niet?
4. Is de doelgroepenverordening geëvalueerd?
5. De Woningtoewijzing wordt geregeld via de Huisvestingsverordening. Graag word ik geïnformeerd over het traject tot vaststelling van deze verordening. Het jaarverslag van de Urgentie- en Bezwarencommissie moet aan de gemeenteraad worden gestuurd. Heeft u dit in bezit over 2021?
6. Voldoet Arnhem aan de doelstelling rondom migranten en statushouders?

7. Zijn er nog ontwikkelingen in de Woonwagenlocaties te melden? Is er nog vraag naar meer standplaatsen? Wordt dit opgelost?
8. Een Klimaatparagraaf zou zinvol zijn in raadsvoorstellen. Deelt u deze mening?
9. Een Integraal Plan voor Openbare Ruimte en het onderhoud is nodig. Dit is in het verleden afgeschaft. Deelt u de noodzaak om een IPOR (IBOR) te hebben? Dit is een document dat ook in de wijken besproken moet worden.
10. Arnhem is stad aan de Veluwezoom. Neemt de gemeente deel aan overleggen rond de VeluweAlliantie?
11. In de MJPB mis ik het onderwerp Water. Is er een Stedelijk Waterplan voor Arnhem? Is er contact met de drie Waterschappen over dit onderwerp?
12. Afvalbeleid is een gevoelig onderwerp. Het is duidelijk dat het gescheiden inzamelen van afval echt alleen vrijwillig werkt. Voldoet het huidige systeem beter? En wordt dit geëvalueerd?
13. Bent u tevreden over de ontwikkeling en gebruik van Park Lingezegen?
14. Geeft de gemeente aandacht aan geluids- en geurhinder?
15. Heeft de gemeente een plan voor de riolering en afvoer van hemelwater?

Arnhem, **05 OKT 2022**

Ramon Barends
Kennisnetwerk Arnhem Nijmegen